
Výzva pedagogů a vědců týkající se úrovně vzdělání v ČR

Výzva pedagogů a vědců týkající se úrovně vzdělání v ČR

Praha 23. září (ČTK) - Výzva vysokoškolských pedagogů, vědců a umělců, v níž varují před poklesem úrovně vzdělanosti. Text sestavil Jindřich Bečvář z Matematicko-fyzikální fakulty Karlovy univerzity, k dispozici je na stránkách fakulty:

Všem, jejichž hlas je slyšet

Obracíme se na všechny, kteří vystupují v televizi a v rozhlasu, píšou do novin a časopisů, poskytují rozhovory atd., zkrátka na ty, „jejichž hlas je slyšet“. Zamyslete se prosím nad následujícími řádky. V poslední době pozorujeme značný nárůst nepoctivosti, nezodpovědnosti, bezohledného kořistění, agresivity a vulgarity. Společnost se tvrdě orientuje na okamžitou spotřebu, na rychlý a bezpracný úspěch. Hodnoty, které byly po staletí považovány za "skutečné", jdou stranou. Tato situace není specifická jen pro naši zemi, jedná se o celosvětový (euroamerický) vývoj, který u nás probíhá rychleji, neboť "doháníme, co jsme zameškali". Na řadě škol jsme svědky soustavného snižování požadavků na znalosti a dovednosti. Ve sdělovacích prostředcích je často zpochybňována role paměti ve vzdělávání, smysl výchovy ke kázi a společenskému chování, důležitost osobního úsilí a význam zodpovědnosti. Cožpak si již nikdo neuvědomuje, že vzdělání a vzdělanosti člověk dosahuje dlouhodobou, soustavnou a cílevědomou činností? Pokles úrovně vzdělanosti vnímáme s obavami. Absolventi základních, středních i vysokých škol mají dnes podstatně horší všeobecný rozhled než generace jejich rodičů. Ochota, a tedy i schopnost porozumět světu, který nás obklopuje, je čím dál menší. Výrazně poklesla chuť pochopit přírodovědné i společenské jevy, vyznat se v historii, literatuře a výtvarném umění, vnímat současnost v kontextu historického a kulturního vývoje lidstva. Mnozí dnešní maturanti mají vážné problémy s vyjadřováním i s pravopisem, se základními početními úkony, nejsou schopni řádně porozumět psanému textu, sepsat smysluplný odstavec, neznají základní historická fakta, nemají ponětí o nedávném vývoji naší společnosti. Tzv. počítačová gramotnost je často chápána pouze jako úspěšné zvládnutí počítačových her, brouzdání po internetu a v lepším případě též pochopení základů jednoho textového editoru. Jsme malý národ a malý stát. Máme-li obstát v Evropě a ve světě, musíme se o to usilovně snažit. Nechceme-li se stát pouze levnou a podřadnou pracovní silou, musíme se intenzivně vzdělávat a vytrvale a soustavně rozvíjet své znalosti a dovednosti. Tedy to, co je ve sdělovacích prostředcích často zpochybňováno a zatracováno. Nedostatečná vzdělanost a malý všeobecný rozhled vede k degradaci populace na nemyslitelný dav spotřebitelů všeho možného i nemožného, vytváří živnou půdu pro nejrůznější podvodníky, extremisty, je zdrojem ignorance a agresivity vůči lidem i přírodě. Obracíme se proto na vás, na všechny, jejichž hlas je slyšet. Uvědomte si, že se značnou měrou podílíte na utváření atmosféry v celé populaci, že svými názory ovlivňujete hlavně mladou generaci. Snažte se proto orientovat společnost k cílevědomému vzdělávání, k odpovědné a uspokojení přinášející práci, k úctě k tradičním hodnotám. Pečlivě zvažujte svá slova, která pronášíte o školství, vzdělanosti a vzdělávání. Mějte na paměti, že je rychlejší a jednodušší bořit než stavět. Snažte se proto být konstruktivní a motivovat pozitivními příklady. Nezapomínejte, že zejména vy, jejichž hlas je slyšet, máte odpovědnost za naši budoucnost.

Prof. PhDr. Ludvík Armbruster, filozof a teolog MgA. Pavel Batěk, herec Prof. RNDr. Jan Bednář, CSc., fyzik a meteorolog Prof. PhDr. Zdeněk Beneš, CSc., historik Prof. RNDr. Jiří Bičák, DrSc., Dr.h.c., teoretický fyzik Prof. Ing. Tomáš Boublík, DrSc., chemik Prof. PhDr. Jan Bouzek, DrSc., historik a archeolog Otakar Brousek st., herec Prof. MUDr. Jan Bubeník, DrSc., genetik Prof. PhDr. Václav Bůžek, CSc., historik, MUDr. Jan Cimický, CSc., psychiatr, básník a spisovatel Prof. RNDr. Petr Čárský, DrSc., chemik Prof. RNDr. Martin Černohorský, CSc., fyzik Prof. RNDr. Vlastimil Dlab, DrSc., matematik Prof. PhDr. Ing. Miloš Dokulil, DrSc., historik filozofie a politolog Prof. RNDr. Pavel Drábek, DrSc., matematik Jiří Dvořák, herec Prof. RNDr. Lubomír Dvořák, CSc., fyzik Prof. PhDr. Vladimíra Dvořáková, CSc., politoložka Prof. RNDr. Ludmila Eckertová, CSc., fyzička Prof. RNDr. Miloslav Feistauer, DrSc., Dr.h.c., matematik Pavlína Filipovská, herečka a zpěvačka RNDr. Jiří Grygar, CSc., astrofyzik Prof. PhDr. Eva Hajičová, DrSc., lingvistka Prof. PhDr. Tomáš Halík, ThD., teolog a filozof Doc. Ing. Ivan M. Havel, CSc., Ph.D., informatik a filozof RNDr. Pavel Hejda, CSc., geofyzik Doc. RNDr. Jiří Holenda, CSc., matematik Prof. RNDr.

Václav Hořejší, CSc., imunolog Prof. RNDr. Josef Humlíček, CSc., fyzik Prof. PhDr. Milan Jelínek, CSc., Dr.h.c., lingvista Mgr. Vlastimil Ježek, ředitel Národní knihovny RNDr. Zdeněk Jiráček, CSc., fyzik Prof. RNDr. Jana Jurečková, DrSc., statistička Eva Kantůrková, spisovatelka Petr Kostka, herec Doc. PhDr. Pavel Kouřil, CSc., archeolog Prof. MUDr. Josef Koutecký, DrSc., lékař Prof. RNDr. Pavel Kovář, CSc., botanik a ekolog Prof. Ing. Pavel Kratochvíl, DrSc., Dr.h.c., chemik Mgr. Petr Kukul, pedagog, odborný publicista Prof. RNDr. Jaroslav Kurzweil, DrSc., Dr.h.c., matematik RNDr. Jan Květ, CSc., botanik RNDr. Jiří Liška, CSc., botanik Prof. RNDr. Julius Lukeš, CSc., biolog Prof. MUDr. PhDr. Jana Mačáková, CSc., lékařka RNDr. Ivana Macháčková, CSc., biochemička Prof. MUDr. Josef Marek, DrSc., endokrinolog Doc. RNDr. Anton Markoš, CSc., přírodovědec a filozof MUDr. Jan Marušiák, Ph.D., cévní chirurg Prof. PhDr. Pavel Materna, CSc., filozof a logik Carmen Mayerová, herečka PaedDr. Karel Milička, pedagog a spisovatel Doc. PhDr. Jana Miňhová, CSc., psycholožka Doc. PhDr. Alena Míšková, historička Prof. Ing. Petr Moos, CSc., vedoucí Ústavu informatiky a telekomunikací fakulty dopravní Českého vysokého učení technického Prof. PhDr. Ivo Možný, CSc., sociolog Barbora Munzarová, herečka Prof. PhDr. Jiří Musil, CSc., sociolog Prof. RNDr. Zdeněk Němeček, DrSc., fyzik Prof. PhDr. Radim Palouš, Dr.h.c. mult., rektor Univerzity Karlovy v letech 1991 až 1994 Doc. RNDr. Karel Oliva, Dr., lingvista Prof. RNDr. Libor Pátý, DrSc., fyzik Prof. PhDr. Josef Petráň, historik Prof. PhDr. Miloslav Petrušek, CSc., fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy, filozofická fakulta Univerzity Karlovy Prof. PhDr. Petr Piňha, CSc., lingvista a pedagog Doc. Ing. Dr. Tech. Jaromír Plešek, CSc., chemik RNDr. Jaroslava Plomerová, DrSc., seismolog Viktor Preiss, herec Doc. ThDr. Martin Prudký, teolog Doc. RNDr. Petr Pyšek, CSc., botanik Ilja Racek, herec Prof. RNDr. Jaroslav Ramík, CSc., matematik Prof. RNDr. Blanka Říhová, DrSc., mikrobioložka Jaroslav Satoranský, herec Prof. RNDr. Eduard Schmidt, CSc., fyzik PhDr. Karel Sklenář, DrSc., historik a archeolog Prof. RNDr. Vladimír Sklenář, DrSc., Národní centrum pro výzkum biomolekul přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity RNDr. Antonín Sochor, DrSc., logik a matematik Prof. PhDr. Jan Sokol, CSc., Ph.D., filozof Zdeněk Svěrák, scenárista a herec RNDr. Ivan Šetlík, CSc., biolog PhDr. Jiřina Šiklová, CSc., socioložka PhDr. Eduard Šimek, CSc., numismatik a historik Prof. Josef Škvorecký, FRSC, CM, spisovatel Prof. PhDr. František Šmahel, DrSc, Dr.h.c. mult., historik Doc. ThDr. Ivan O. Štampach, teolog Prof. PhDr. Stanislav Štech, CSc., psycholog Prof. Ing. Karel Štulík, DrSc., chemik Prof. ThDr. Ing. Jakub S. Trojan, teolog Prof. Ing. Karel Ulbrich, DrSc., chemik Prof. RNDr. Miroslav Vlček, DrSc., fyzik a matematik Prof. MUDr. Vladimír Vonka, DrSc., lékař Prof. RNDr. Petr Vopěnka, DrSc., matematik a filozof Prof. RNDr. František Vyskočil, DrSc., fyziolog a hudebník Prof. RNDr. Jiří Wiedermann, DrSc., informatik Prof. Ing. Rudolf Zahradník, DrSc., Dr.h.c. mult., fyzikální chemik Ing. Miroslav Zikmund, cestovatel a spisovatel Prof. MUDr. Tomáš Zima, DrSc., lékař a biochemik Prof. PhDr. Jan Zouhar, CSc., filozof Jiří Žák, spisovatel a herec